

บทที่ 6

มาตรฐานผักปลอดสารพิษและตลาดผักปลอดสารพิษ

จังหวัดเชียงใหม่

การวิจัยเรื่อง “โครงการวิจัยเชิงบูรณาการเพื่อพัฒนาการจัดการด้านการผลิต และการตลาดผักปลอดสารพิษ จังหวัดเชียงใหม่ ยุทธศาสตร์สู่มาตรฐานสากล” ผลการดำเนินงานวิจัยในครั้งนี้ นักวิจัยได้ผลักดันให้เกษตรกรผู้ผลิตผักปลอดสารพิษสามารถผลิตผักปลอดสารพิษที่มีคุณภาพและผ่านการรับรองมาตรฐาน GAP จากกรมส่งเสริมการเกษตรรวมถึงการพัฒนาตลาดผักปลอดสารพิษให้กับเกษตรกรผู้ผลิตผักปลอดสารพิษ จังหวัดเชียงใหม่ให้มีศักยภาพที่เข้มแข็งและยั่งยืนได้

6.1 มาตรฐานผักปลอดสารพิษ จังหวัดเชียงใหม่

เนื่องจากระบบการจัดการผลิตผักปลอดสารพิษของเกษตรกร จังหวัดเชียงใหม่ในปัจจุบันยังเป็นระบบการผลิตที่อาจก่อให้เกิดอันตรายต่อผู้ผลิต (เกษตรกร) ผู้บริโภค และสิ่งแวดล้อม ซึ่งระบบการจัดการผลิตผักปลอดสารพิษของเกษตรกรดังกล่าวยังไม่มีการหรือกลไกที่เหมาะสมในการป้องกันอันตรายอันเกิดจากสินค้าผักเกิดการปนเปื้อนสารพิษตกค้างที่เกิดจากการใช้สารเคมีควบคุมศัตรูพืชประเภทต่างๆ และการปนเปื้อนจากจุลินทรีย์ที่ก่อให้เกิดโรคในมนุษย์ ดังนั้นในทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงต้องร่วมมือกันในการส่งเสริมและผลักดันให้เกิดการผลิตที่ถูกต้องอย่างจริงจังและมีมาตรการการควบคุมระบบการจัดการผลิตที่ปลอดภัย ทั้งนี้เพื่อเพิ่มคุณค่าและคุณภาพของสินค้าผักปลอดสารพิษให้มีความปลอดภัยอย่างแท้จริงอันจะส่งผลถึงภาพรวมของคุณภาพผลผลิตผักปลอดสารพิษของจังหวัดเชียงใหม่

มาตรฐานที่ใช้ในการรับรองคุณภาพของสินค้าผักปลอดสารพิษที่เป็นที่ยอมรับในปัจจุบันคือ มาตรฐานการผลิตทางการเกษตรที่ถูกต้องและเหมาะสมหรือมาตรฐาน GAP ซึ่งมาตรฐานนี้สามารถบ่งชี้ถึงระบบการผลิตที่ถูกต้องและปลอดภัยอย่างครอบคลุมในทุกขั้นตอนของการผลิต การที่เกษตรกรจะสามารถผ่านการรับรองมาตรฐาน GAP ได้นั้นเกษตรกรต้องมีการจัดการระบบการผลิตที่ดีเยี่ยมและสามารถตรวจสอบได้ ทำให้เกษตรกรสามารถผลิตผักปลอดสารพิษที่มีคุณภาพปราศจากการปนเปื้อนจากสารพิษต้องห้ามทุกชนิด นอกจากนั้น

เกษตรกรยังสามารถลดต้นทุนที่ใช้ในการผลิตได้เป็นอย่างมากจากการไม่ใช่สารเคมีใดๆ ในการผลิต นอกจากนั้นยังเป็นการสร้างจิตสำนึกที่ดีให้กับเกษตรกรในการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ดังนั้นในการพัฒนาศักยภาพการจัดการการผลิตผักปลอดสารพิษในครั้งนี้ นักวิจัยได้ใช้มาตรฐาน GAP เป็นมาตรฐานที่ใช้ในการควบคุมระบบการผลิตและใช้ตรวจสอบคุณภาพของสินค้าผักปลอดสารพิษที่เกษตรกรผลิตขึ้นในจังหวัดเชียงใหม่

ผลการดำเนินงานวิจัยเพื่อพัฒนาศักยภาพในการจัดการผลิตผักปลอดสารพิษของเกษตรกรตามโครงการพัฒนาการจัดการผลิตผักปลอดสารพิษให้ได้มาตรฐาน GAP ที่ได้ดำเนินงานร่วมกันกับทุกภาคส่วนทั้งนักวิจัย สำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงใหม่ สำนักงานเกษตรอำเภอ เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการวิจัยและหน่วยงานภาครัฐอื่นๆที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ที่ได้ร่วมกันในการผลักดันให้การดำเนินงานวิจัยในครั้งนี้ประสบความสำเร็จ เกษตรกรสามารถพัฒนาระบบการจัดการผลิตผักปลอดสารพิษของตนเองให้มีศักยภาพที่ดีขึ้นรวมถึงการผลิตสินค้าผักปลอดสารพิษที่ได้ผ่านการรับรองมาตรฐาน GAP โดยการดำเนินงานในครั้งนี้มีผักปลอดสารพิษที่ผ่านการรับรองมาตรฐาน GAP จำนวนทั้งสิ้น 33 ชนิดผัก ดังนี้

ตารางที่ 6.1 แสดงรายการสินค้าผักปลอดสารพิษที่ผ่านการรับรองมาตรฐาน GAP

ลำดับที่	ชนิดผัก	เกษตรกรผู้ผลิต
1	ผักกาดคาวตุง	นายจรินทร์ แสงแก้ว
2	กระเทียมต้น	นายสุทัศน์ จันทมา
3	กะหล่ำปลี	นางจงกล ชัยอุดม
4	คะน้า	นางจันทร์ดีป คำเรือง
5	คื่นห้าย	นายอุดม อภิชัย
6	กะหล่ำดอก	นายชูศักดิ์ บุญสม
7	ถั่วแขก	นางวันดี ไชยวรรณ
8	ถั่วพู	นายจรูญ ปิงชัย
9	บร็อคโคลี่	นางสมศรี นันติ
10	ปวยเล้ง	นายเปล่ง ใจไฟ
11	ผักโขมจีน	นายทอน บุญทา

ที่มา: กรมส่งเสริมการเกษตร

ตารางที่ 6.1 แสดงรายการสินค้าผักปลอดสารพิษที่ผ่านการรับรองมาตรฐาน GAP (ต่อ)

ลำดับที่	ชนิดผัก	เกษตรกรผู้ผลิต	
12	ผักกาดขาว	นางลลิตา	กันธิยะ
13	มะระจีน	นางศิริลักษณ์	ศิริมน
12	ผักชี	นางอนศรี	พรหมมินทร์
13	ผักบุ้งจีน	นางผ่องพรรณ	คำเป็ง
14	สลัดใบ	นางช่วย	โหมดกลิ่น
15	พริกขี้หนู	นายประพัฒน์	ชุมแสง
16	พริกหนุ่ม	นางเต็มคำ	ปัญญาะ
17	มะเขือเทศ	น.ส.อรุณี	อินทร์ชัย
18	ถั่วฝักยาว	นางทัศนีย์	ไธคำ
19	บวบเหลี่ยม	นายรังสรรค์	กันธิยะ
20	แตงกวา	นายจรัส	เงาคำ
21	แครอท	นางอารีย์	เสวรีแก้ว
22	ผักกาดฮ่องเต้	นายเรืองเดช	ชาวิชัย
23	ตั้งโอ้	นางศรีวรรณ	ปิ่นมงคล
24	ถั่วลันเตา	นางศรีลา	รัตนะ
25	หัวไชเท้า	นายสิงห์	บรรณศาสตร์
26	มะเขือยาว	นางวรรณ	ไชยวรรณ
27	มะเขือเปราะ	นางเครือวัลย์	อึ้งพฤษ์
28	เห็ดนางฟ้า	นางบัวคำ	บุษอภัย
29	เห็ดลม	นางบานเย็น	รัตนวรรณ
30	ผักกาดหอม	นายดิพนธ์	ไชยประครอง
31	กุยช่าย	นายณรงค์ชัย	ปาระกุล

ที่มา: กรมส่งเสริมการเกษตร

6.2 การตลาดผักปลอดสารพิษ จังหวัดเชียงใหม่ ปี 2551

การศึกษาครั้งนี้เป็นการสำรวจสถานการณ์ของตลาดผักปลอดสารพิษ จังหวัดเชียงใหม่ ระดับต่างๆ เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการนำไปพัฒนาและสร้างตลาดผักปลอดสารพิษให้กับเกษตรกรผู้ผลิตผักปลอดสารพิษ จังหวัดเชียงใหม่ที่ได้เข้าร่วมโครงการวิจัยเรื่อง “โครงการวิจัยเชิงบูรณาการเพื่อพัฒนาการจัดการด้านการผลิต และการตลาดผักปลอดสารพิษ จังหวัดเชียงใหม่ ยุทธศาสตร์สู่มาตรฐานสากล” การศึกษาและสำรวจสถานการณ์ของตลาดผักปลอดสารพิษ จังหวัดเชียงใหม่ ครั้งนี้นักวิจัยจึงได้แบ่งการสำรวจสถานการณ์ตลาดผักปลอดสารพิษออกเป็น 3 ระดับ ได้แก่

- 1) ตลาดผักปลอดสารพิษระดับขายส่ง
- 2) ตลาดผักปลอดสารพิษระดับขายปลีก
- 3) ตลาดผักปลอดสารพิษระดับซูเปอร์มาร์เก็ต

เนื่องจากผู้บริโภคผักปลอดสารพิษในปัจจุบันมีหลากหลายกลุ่มด้วยกันและผู้บริโภคในแต่ละกลุ่มก็มีความต้องการที่แตกต่างกัน เพื่อให้สามารถศึกษาถึงความต้องการของผู้บริโภคในแต่ละระดับได้อย่างทั่วถึงและชัดเจน ดังนั้นนักวิจัยจึงได้ทำการสำรวจสถานการณ์ตลาดผักปลอดสารพิษทั้ง 3 ระดับโดยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลทางด้านราคาของผักปลอดสารพิษในตลาดระดับต่างๆ ซึ่งราคาของผักปลอดสารพิษจะเป็นตัวชี้วัดที่สามารถบ่งบอกถึงความต้องการผักปลอดสารพิษในแต่ละชนิดของผู้บริโภคในแต่ละช่วงเวลาได้เป็นอย่างดี นอกจากนั้นระดับราคาผักปลอดสารพิษของตลาดในแต่ละระดับยังสามารถบ่งชี้ถึงระดับของผู้บริโภคที่แตกต่างกันได้อย่างชัดเจน

การสำรวจเก็บข้อมูลราคาผักปลอดสารพิษในครั้งนี้ นักวิจัยได้ทำการคัดเลือกตลาดเพื่อทำการเก็บรวบรวมข้อมูลราคาผักปลอดสารพิษที่ได้จำหน่ายในแต่ละตลาด โดยตลาดผักปลอดสารพิษระดับขายส่งได้ทำการศึกษาและสำรวจข้อมูลในตลาดเทศบาลนครเชียงใหม่หรือที่เรียกโดยทั่วไปในชื่อ “ภาคเมืองใหม่” ตลาดผักปลอดสารพิษระดับขายปลีกได้ทำการศึกษาและสำรวจข้อมูลที่ตลาดตลาดศิริวัฒนาและตลาดผักปลอดสารพิษระดับซูเปอร์มาร์เก็ตได้ทำการศึกษาและสำรวจข้อมูลที่ริมโป่ง ซูเปอร์มาร์เก็ต สาขาณิมชิตีเดลี จังหวัดเชียงใหม่ ดังจะแสดงรายละเอียดของการศึกษาตลาดผักปลอดสารพิษในแต่ละระดับ ดังต่อไปนี้

6.2.1 ตลาดระดับขายส่ง (ตลาดเทศบาลนครเชียงใหม่)

ตลาดเทศบาลนครเชียงใหม่หรือ “ภาคเมืองใหม่” ถือได้ว่าเป็นตลาดที่ทำการจำหน่ายพืชผักระดับขายส่งที่ใหญ่ที่สุดในจังหวัดเชียงใหม่ มีพืชผักวางจำหน่ายเป็นจำนวนมาก

และมีผู้บริโภคในทุกระดับ ตลาดเทศบาลนครเชียงใหม่เป็นศูนย์รวมของพืชผักทุกชนิดจากแหล่งผลิตของเกษตรกรในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่และพื้นที่จังหวัดใกล้เคียง เนื่องจากเป็นตลาดขนาดใหญ่ ดังนั้นในการจำหน่ายพืชผักของตลาดเทศบาลนครเชียงใหม่จึงเป็นการจำหน่ายแบบขายส่ง ระบบการจำหน่ายพืชผักของตลาดเทศบาลนครเชียงใหม่อยู่ในรูปแบบของการขายส่งพืชผักโดยพ่อค้าคนกลางที่รับซื้อผลผลิตผักจากแหล่งผลิตต่างๆ เพื่อนำมาส่งจำหน่ายยังตลาดแห่งนี้ โดยผู้ซื้อหรือผู้บริโภคส่วนใหญ่จะเป็นพ่อค้าหรือแม่ค้ารายย่อยที่มารับซื้อผลผลิตเพื่อนำไปจำหน่ายยังตลาดขนาดเล็กหรือตลาดในแต่ละพื้นที่ ส่วนผู้บริโภคที่เหลือจะเป็นผู้บริโภครายย่อยที่ซื้อผักเพื่อบริโภคเองในครัวเรือน สินค้าผัก ณ ตลาดเทศบาลนครเชียงใหม่เป็นที่นิยมอย่างมากในกลุ่มผู้บริโภค เนื่องจากมีพืชผักที่หลากหลายชนิดให้เลือกซื้อและราคาก็ต่ำกว่าตลาดอื่นโดยทั่วไป ทั้งนี้เนื่องจากพืชผักที่จำหน่ายในตลาดเทศบาลนครเชียงใหม่เป็นพืชผักที่รับตรงมาจากแหล่งผลิต จึงทำให้ราคาของผักค่อนข้างต่ำกว่าตลาดอื่นๆเมื่อเปรียบเทียบกับกัน แต่ทั้งนี้สินค้าผักที่จำหน่ายในตลาดเทศบาลนครเชียงใหม่ ไม่ได้ถือว่าเป็นผักปลอดสารพิษทั้งหมดเนื่องจากแหล่งที่ทำการผลิตผักไม่ได้มีการรับรองมาตรฐานใดๆที่จะสามารถบ่งชี้ได้ว่าผักเหล่านั้นเป็นผักปลอดสารพิษและที่สำคัญผักที่วางจำหน่ายก็ไม่ได้มีการตรวจสอบการปนเปื้อนของสารพิษตกค้าง จึงทำให้สินค้าผักที่จำหน่ายในตลาดเทศบาลนครเชียงใหม่มีความเสี่ยงต่อการปนเปื้อนของสารเคมี โดยเฉพาะอย่างยิ่งพืชผักที่ทำการผลิตนอกฤดูกาล เมื่อกล่าวถึงฤดูกาลของพืชผักที่เกษตรกรสามารถผลิตได้โดยไม่มี ความจำเป็นต้องใช้สารเคมีในการผลิตนั้น สามารถแบ่งฤดูกาลของพืชผักที่มีความปลอดภัยต่อสารพิษและนำมาจำหน่ายยังตลาดแห่งนี้ ดังนี้

ตารางที่ 6.2 แสดงประเภทผักในเคาน์ต่างๆ ที่นำมาจำหน่าย ณ ตลาดเทศบาลนครเชียงใหม่

ฤดูกาลของผัก แยกตามรายเดือน	
เดือน	ประเภทของผักที่ทำการผลิต
มกราคม	1) กระเทียม 2) ขึ้นฉ่าย 3) ช่อสะเดา 4) ดอกแค 5) กระเจี๊ยบ 6) ผักกาดขาวปลี

ตารางที่ 6.2 แสดงประเภทผักในเดือนต่างๆ ที่นำมาจำหน่าย ณ ตลาดเทศบาลนครเชียงใหม่ (ต่อ)

ฤดูกาลของผัก แยกตามรายเดือน	
เดือน	ประเภทของผักที่ทำการผลิต
กุมภาพันธ์	1) ผักขม 2) แตงกวา 3) มะเขือเทศ 4) มะดัน 5) พริกขี้หนู
มีนาคม	1) ยอดกระโดน 2) มะม่วงดิบ 3) ใบมะขามอ่อน 4) กวางตุ้ง 5) เห็ดฟาง
เมษายน	1) หอมหัวใหญ่ 2) กระเทียม 3) ถั่วฝักยาว 4) มะเขือเปราะ
พฤษภาคม	1) มะเขือเปราะ 2) ถั่วพลู 3) มะนาว 4) มะละกอดิบ
มิถุนายน	1) มะเขือยาว 2) ชะพลู 3) คื่นช่าย 4) ดอกกุยช่าย

ที่มา: โครงการวิจัยเชิงบูรณาการเพื่อพัฒนาการจัดการการผลิตผักปลอดสารพิษ และสินค้าแปรรูปผักปลอดสารพิษจังหวัดเชียงใหม่ ยกระดับสู่มาตรฐานสากล, วีระศักดิ์ สมยานะ 2550

ตารางที่ 6.2 แสดงประเภทผักในเดือนต่างๆ ที่นำมาจำหน่าย ณ ตลาดเทศบาลนครเชียงใหม่ (ต่อ)

ฤดูกาลของผัก แยกตามรายเดือน	
เดือน	ประเภทของผักที่ทำการผลิต
กรกฎาคม	1) ผักบุ้งไทย 2) ยอดตำลึง 3) ผักกะเฉด 4) ดอกขจร 5) ผักแว่น
สิงหาคม	1) มะขามอ่อน 2) หัวปลี 3) ผักกระเฉด
สิงหาคม	4) ข้าวโพด
กันยายน	1) บวบ 2) ดอกโสน 3) ผักคางคัง 4) น้ำเต้า 5) ผักกะเฉด
ตุลาคม	1) ถั่วพลู่ 2) มะระ 3) แห้ว 4) พริกหยวก
พฤศจิกายน	1) กระชาย 2) มะนาว 3) ขมิ้นขาว 4) ผักกาดขาว

ที่มา: โครงการวิจัยเชิงบูรณาการเพื่อพัฒนาการจัดการการผลิตผักปลอดสารพิษ และสินค้าแปรรูปผักปลอดสารพิษจังหวัดเชียงใหม่ ขกระดับสู่มาตรฐานสากล, วีระศักดิ์ สมยานะ 2550

ตารางที่ 6.2 แสดงประเภทผักในเดือนต่างๆ ที่นำมาจำหน่าย ณ ตลาดเทศบาลนครเชียงใหม่ (ต่อ)

ฤดูกาลของผัก แยกตามรายเดือน	
เดือน	ประเภทของผักที่ทำการผลิต
ธันวาคม	1) ถั่วคันเตา 2) ผักกาดขาวปลี 3) ถั่วแขก 4) ดอกแค 5) มะรุม

ที่มา: โครงการวิจัยเชิงบูรณาการเพื่อพัฒนาการจัดการการผลิตผักปลอดสารพิษ และสินค้าแปรรูปผักปลอดสารพิษจังหวัดเชียงใหม่ ขกระดับผู้มาตรฐานสากล, วีระศักดิ์ สมยานะ 2550

ผลการศึกษาสามารถรวบรวมข้อมูลระดับราคาของสินค้าผักต่างๆ ณ ตลาดเทศบาลนครเชียงใหม่ ตามแผนงานวิจัยเพื่อพัฒนาตลาดผักปลอดสารพิษให้กับเกษตรกรผู้ผลิตผักปลอดสารพิษในครั้งนี้ นักวิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลระดับราคาผักแต่ละชนิดที่จำหน่าย ณ ตลาดเทศบาลนครเชียงใหม่ โดยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งสิ้น 3 ฤดูกาลผลิตได้แก่ ฤดูร้อน (เดือนมีนาคม - มิถุนายน) ฤดูฝน (เดือนกรกฎาคม - เดือนตุลาคม) และฤดูหนาว (เดือนพฤศจิกายน - เดือนกุมภาพันธ์) ซึ่งจะทำให้ทราบถึงการเปลี่ยนแปลงของระดับราคาผักแต่ละชนิดอื่นจะนำไปสู่การวางแผนการผลิตของเกษตรกรให้สามารถผลิตผักต่างๆ ให้ได้ราคาสูงในแต่ละฤดูกาล ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 6.3 แสดงระดับราคาผักที่วางจำหน่าย ณ ตลาดเทศบาลนครเชียงใหม่ ในฤดูต่างๆ

ชนิดผัก	ระดับราคา (บาท/10 กิโลกรัม)				
	ฤดูร้อน	ฤดูฝน	ฤดูหนาว		
			พฤศจิกายน	ธันวาคม	มกราคม
1. ผักกาดกวางตุ้ง	100	150	150	130	100
2. กระเทียมดอง	330	400	200	350	100
3. กะหล่ำปลี	70	800	120	80	40
4. กระเทียม	150	700	200	70	100
5. ถั่วงอก	400	900	500	900	50
6. กะหล่ำดอก	130	170	300	170	200
7. ถั่วงอก	120	150	250	220	-
8. ถั่วงอก	230	-	-	-	-
9. บร็อกโคลี	150	600	300	600	600
10. ปวยเล้ง	260	100	-	-	-
11. ผักโขมจีน	130	100	-	-	-
12. ผักกาดขาว	70	70	200	70	30
13. มะระจีน	100	110	500	110	160
14. ผักชี	430	300	-	300	-
15. ผักบุ้งจีน	80	80	100	80	100
16. สลัดใบ	350	250	300	250	-
17. พริกขี้หนู	360	400	600	400	800
18. พริกหนุ่ม	300	250	550	250	160
19. มะเขือเทศ	130	150	250	140	150
20. ถั่วงอก	180	200	100	200	550
21. บวบเหลี่ยม	80	200	200	200	60
22. แตงกวา	80	80	70	80	160

ที่มา: จากการสำรวจ

ตารางที่ 6.3 แสดงระดับราคาผักที่วางจำหน่าย ณ ตลาดเทศบาลนครเชียงใหม่ ในฤดูต่างๆ (ต่อ)

ชนิดผัก	ระดับราคา (บาท/10 กิโลกรัม)				
	ฤดูร้อน	ฤดูฝน	ฤดูหนาว		
			พฤศจิกายน	ธันวาคม	มกราคม
23. แครอท	80	100	170	100	220
24. ผักกาดฮ่องเต้	-	100	120	100	100
25. ตั้งโอ๋	390	-	-	-	-
26. ถั่วลิสงเตา	450	-	600	-	400
27. หัวไชเท้า	60	70	150	70	100
28. มะเขือยาว	90	200	-	200	100
29. มะเขือเปราะ	80	130	300	130	70
30. เห็ดนางฟ้า	260	250	400	-	-
31. เห็ดลม	-	100	-	-	-
32. ผักกาดหางหงส์	350	-	-	-	-
33. กุยช่าย	170	-	-	-	50

ที่มา: จากการสำรวจ

6.2.2 ตลาดระดับขายปลีก (ตลาดศิริวัฒนา)

ตลาดศิริวัฒนาหรือ “ตลาดธานีรินทร์” ตั้งอยู่ที่ ต.ช้างเผือก อ.เมืองเชียงใหม่ จ.เชียงใหม่ ถือได้ว่าเป็นตลาดระดับขายปลีกที่เป็นที่นิยมของกลุ่มผู้บริโภคเป็นอย่างมาก ผักปลอดสารพิษที่จำหน่ายในตลาดศิริวัฒนาเป็นผักปลอดสารพิษที่มาจากแหล่งผลิตของโครงการหลวง ดอยคำ นอกจากนั้นตลาดศิริวัฒนายังมีผักที่มาจากแหล่งผลิตของเกษตรกรวางจำหน่ายเป็นจำนวนมากซึ่งผักเหล่านี้ไม่มีมาตรฐานที่รับรองว่าเป็นผักปลอดสารพิษ ซึ่งผู้บริโภคส่วนใหญ่เป็นผู้บริโภคทั่วไปที่ซื้อผักเพื่อบริโภคในครัวเรือน ราคาของผักปลอดสารพิษในตลาดศิริวัฒนาถือว่าสูงกว่าราคาผักในตลาดเทศบาลนครเชียงใหม่ เมื่อเปรียบเทียบกัน เนื่องจากผักในตลาดศิริวัฒนาเป็นผักปลอดสารพิษที่มีมาตรฐานรับรองที่ชัดเจนรวมถึงแหล่งผลิตที่มีความน่าเชื่อถือ

ผลของการศึกษารวบรวมข้อมูลระดับราคาของสินค้าผักปลอดสารพิษ ณ ตลาดศิริวัฒนา ตามแผนงานวิจัยเพื่อสร้างตลาดผักปลอดสารพิษให้กับเกษตรกรผู้ผลิตผักปลอดสารพิษในครั้งนี้ นักวิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลระดับราคาผักแต่ละชนิดที่จำหน่าย ณ ตลาดศิริวัฒนา โดยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งสิ้น 4 เดือน โดยเริ่มตั้งแต่เดือนตุลาคม พ.ศ. 2551 ถึงเดือนมกราคม พ.ศ. 2552 ซึ่งเป็นฤดูที่มีผลผลิตผักชนิดต่างๆออกมาเป็นจำนวนมาก อีกทั้งผักเหล่านี้จะมีความปลอดภัยจากสารพิษค่อนข้างมาก เพราะฤดูหนาวนี้เกษตรกรส่วนใหญ่จะใช้สารเคมีจำนวนน้อยในการผลิต ข้อมูลดังกล่าวทำให้ทราบถึงการเปลี่ยนแปลงของระดับราคาผักแต่ละชนิด ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 6.4 แสดงระดับราคาผักปลอดสารพิษที่วางจำหน่าย ณ ตลาดศิริวัฒนา เดือนตุลาคม 2551 – เดือนมกราคม 2552

ชนิดผัก	ระดับราคา (บาท: แพ็ค)			
	ตุลาคม	พฤศจิกายน	ธันวาคม	มกราคม
1. ผักกาดขาวดั่ง	10	10	10	10
2. กระเทียมดั้น	-	10	-	-
3. กะหล่ำปลี	24	35	24	10
4. กระน้ำ	10	20	10	12
5. คื่นช่าย	28	28	28	28
6. กะหล่ำดอก	15	35	15	-
7. ถั่วแขก	-	10	-	10
8. ถั่วพู	5	-	5	-
9. บร็อกโคลี่	18	30	18	60
10. ปวยเล้ง	15	-	15	-
11. ผักโขมจีน	-	-	-	-
12. ผักกาดขาว	23	25	23	17
13. มะระจีน	35	-	35	-

ที่มา: จากการสำรวจ

ตารางที่ 6.4 แสดงระดับราคาผักปลอดสารพิษที่วางจำหน่าย ณ ตลาดศิริวัฒนา เดือนตุลาคม 2551 – เดือนมกราคม 2552 (ต่อ)

ชนิดผัก	ระดับราคา (บาท: แพ็ค)			
	ตุลาคม	พฤศจิกายน	ธันวาคม	มกราคม
14. ผักชี	-	-	-	-
15. ผักบุ้งจีน	10	5	10	10
16. สลัดใบ	-	-	-	10
17. พริกชี้ฟ้า	5	5	5	-
18. พริกหนุ่ม	25	-	-	-
19. มะเขือเทศ	18	20	18	12
20. ถั่วฝักยาว	5	5	5	-
21. บวบเหลี่ยม	18	30	18	10
22. แตงกวา	10	10	10	-
23. แครอท	17	20	17	27
24. ผักกาดฮ่องเต้	2	15	-	10
25. ตั้งโอ๋	-	-	-	10
26. ถั่วลันเตา	10	35	10	20
27. หัวไชเท้า	15	10	15	12
28. มะเขือขาว	-	-	-	-
29. มะเขือเปราะ	15	30	15	-
30. เห็ดนางฟ้า	-	20	-	-
31. เห็ดลม	-	-	-	-
32. ผักกาดหางหงษ์	-	-	-	12
33. กุยช่าย	-	-	-	18

ที่มา: จากการสำรวจ

6.2.3 ตลาดระดับซูเปอร์มาร์เก็ต (ริมปิง ซูเปอร์มาร์เก็ต)

ริมปิง ซูเปอร์มาร์เก็ต ถือได้ว่าเป็นตลาดขนาดใหญ่ที่ทำการจำหน่ายผักปลอดสารพิษที่มีคุณภาพมาตรฐานของจังหวัดเชียงใหม่ มีทั้งหมด 4 สาขา อันได้แก่

- 1) ริมปิงซูเปอร์มาร์เก็ต สาขานวรัฐ ตั้งอยู่ที่ 129 ถนนลำพูน ตำบลวัดเกต อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่
- 2) ริมปิง ซูเปอร์มาร์เก็ต สาขามิโชค ตั้งอยู่ที่ 208 หมู่ 6 ตำบลฟ้าฮ่าม อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่
- 3) ริมปิง ซูเปอร์มาร์เก็ต สาขานิมชีตเติ้ล ตั้งอยู่ที่ 199/8 ถนนมหิดล ตำบลหายยา อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่
- 4) ริมปิง ซูเปอร์มาร์เก็ต สาขาภาคฝรั่ง ตั้งอยู่ที่ 225/4 หมู่ 3 ถ.เชียงใหม่ – สอด ตำบลบ้านแว่น อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่

ในด้านคุณภาพของสินค้าผักปลอดสารพิษ ริมปิง ซูเปอร์มาร์เก็ต มีการตรวจสอบอย่างต่อเนื่องทั้งความสะอาดและความปลอดภัยจากสารปนเปื้อนของสินค้าของผักปลอดสารพิษที่สร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้บริโภคได้เป็นอย่างดี ดังนั้นราคาผักปลอดสารพิษที่ริมปิงซูเปอร์มาร์เก็ตจึงสูงกว่าตลาดในทุกระดับที่ได้ทำการศึกษา อย่างไรก็ตามผู้บริโภคส่วนใหญ่ที่ซื้อผักปลอดสารพิษจากริมปิง ซูเปอร์มาร์เก็ตล้วนแต่เป็นผู้บริโภคที่มีความนิยมในการบริโภคผักปลอดสารพิษ ดังนั้นผู้บริโภคกลุ่มนี้จึงคำนึงถึงคุณภาพของสินค้าผักปลอดสารพิษเป็นหลักมากกว่าการพิจารณาราคาผักเพียงอย่างเดียว

ริมปิง ซูเปอร์มาร์เก็ต มีสินค้าผักปลอดสารพิษวางจำหน่ายหลายชนิด อาทิเช่น ผักกาด ผักคะน้า ผักบุ้ง ผักสลัด กะหล่ำดอก มะเขือเทศ พริก แครอท เป็นต้น ฯลฯ ซึ่งผักปลอดสารพิษเหล่านี้ล้วนแต่เป็นผักที่ผู้บริโภคนิยมบริโภคโดยทั่วไปในชีวิตประจำวัน ผักปลอดสารพิษที่วางจำหน่ายใน ริมปิง ซูเปอร์มาร์เก็ตเป็นผักที่มาจากแหล่งผลิตของ โครงการหลวง ดอยคำ เป็นส่วนใหญ่

ผลของการศึกษารวบรวมข้อมูลของระดับราคาของสินค้าผัก ณ ริมปิงซูเปอร์มาร์เก็ต สาขานิมชีตเติ้ล จังหวัดเชียงใหม่ ตามแผนงานวิจัยเพื่อสร้างตลาดผักปลอดสารพิษให้กับเกษตรกรผู้ผลิตผักปลอดสารพิษในครั้งนี้ นักวิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลระดับราคาผักแต่ละชนิดที่จำหน่าย ณ ริมปิง ซูเปอร์มาร์เก็ต สาขานิมชีตเติ้ล จังหวัดเชียงใหม่ โดยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งสิ้น 4 เดือน โดยเริ่มตั้งแต่เดือนตุลาคม พ.ศ. 2551 ถึงเดือนมกราคม พ.ศ. 2552 ซึ่งทำให้ทราบถึงการเปลี่ยนแปลงของระดับราคาผักแต่ละชนิด ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 6.5 แสดงระดับราคาผักปลอดสารพิษที่วางจำหน่าย ณ ริมปิง ซูเปอร์มาร์เก็ต
สาขานิคมชิตีเดลี จ.เชียงใหม่ เดือน ตุลาคม 2551 ถึง เดือนมกราคม 2552

ชนิดผัก	ระดับราคา (บาท: แพ็ค)			
	ตุลาคม	พฤศจิกายน	ธันวาคม	มกราคม
1. ผักกาดกวางตุ้ง	12	12	12	12
2. กระเทียมต้น	12	10	12	10
3. กะหล่ำปลี	23	23	40	25
4. กระน้ำ	26	29	35	35
5. คื่นช่าย	15	15	15	12
6. กะหล่ำดอก	38	30	30	24
7. ถั่วแขก	14	15	15	23.50
8. ถั่วพู	12	12	10	25
9. บร็อคโคลี่	30	40	45	50
10. ปวยเล้ง	20	-	32.75	-
11. ผักโขมจีน	16	-	25	-
12. ผักกาดขาว	20	25	35.75	20
13. มะระจีน	28	28	45	28
14. ผักชี	12	12	10	6
15. ผักบุ้งจีน	25	25	30	15
16. สลัดใบ	15	15	15	10
17. พริกชี้หนู	15	15	10	-
18. พริกหนุ่ม	15	15	15	12
19. มะเขือเทศ	35	35	35	65
20. ถั่วฝักยาว	15	15	12	15
21. บวบเหลี่ยม	25	25	12	28
22. แตงกวา	28	30	20	25

ที่มา: จากการสำรวจ

ตารางที่ 6.5 แสดงระดับราคาผักปลอดสารพิษที่วางจำหน่าย ณ ริมปิง ซูเปอร์มาร์เก็ต
สาขานัมซิด์เคิ้ล จ.เชียงใหม่ เดือนตุลาคม 2551 ถึง เดือนมกราคม 2552 (ต่อ)

ชนิดผัก	ระดับราคา (บาท/แพ็ค)			
	ตุลาคม	พฤศจิกายน	ธันวาคม	มกราคม
23. แครอท	28	28	30	28
24. ผักกาดฮ่องเต้	25	25	20	35
25. ตั้งโอ๋	-	-	22	10
26. ถั่วลันเตา	30	30	18	18
27. หัวไชเท้า	10	12.25	10	12
28. มะเขือยาว	10	13.25	20	15
29. มะเขือเปราะ	14	14	30	20
30. เห็ดนางฟ้า	-	-	-	-
31. เห็ดลม	-	-	-	-
32. ผักกาดหางหงษ์	-	-	-	-
33. กุยช่าย	10	-	-	10

ที่มา: จากการสำรวจ

6.3 แนวทางการพัฒนาการตลาดผักปลอดสารพิษ จังหวัดเชียงใหม่

จากผลของการศึกษาระดับราคาของสินค้าผักปลอดสารพิษในตลาดระดับต่างๆ ของจังหวัดเชียงใหม่พบว่า ตลาดระดับขายปลีก (ตลาดศิริวัฒนา) และตลาดระดับซูเปอร์มาร์เก็ต (ริมปิง ซูเปอร์มาร์เก็ต) ที่มีการจำหน่ายสินค้าผักปลอดสารพิษที่มีมาตรฐานและแหล่งผลิตที่ชัดเจน ส่วนตลาดระดับขายส่ง (ตลาดเทศบาลนครเชียงใหม่) เป็นตลาดจำหน่ายผักที่ยังไม่มีการรับรองคุณภาพของสินค้าผักใดๆ ทั้งสิ้น เนื่องจากพืชผักที่นำมาจำหน่าย ณ ตลาดเทศบาลนครเชียงใหม่เป็นพืชผักที่มาจากแหล่งผลิตที่แตกต่างกัน ซึ่งแหล่งผลิตเหล่านั้นไม่มีการรับรองคุณภาพของสินค้าผักที่ชัดเจน

การสำรวจและเก็บข้อมูลผักปลอดสารพิษในตลาดระดับต่างๆ ทำให้ทราบถึงปริมาณความต้องการผักแต่ละชนิดของผู้บริโภค โดยวิเคราะห์ได้จากระดับของราคาสินค้าผักปลอด

สารพิษ ที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นหรือลดลงในแต่ละช่วงเวลา นักวิจัยได้นำข้อมูลเหล่านี้มาใช้ประกอบในการพัฒนาตลาดผักปลอดสารพิษให้กับเกษตรกร ได้ดังนี้

6.3.1 การพัฒนาตลาดผักปลอดสารพิษของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ

1) ผักกาดกวางตุ้ง (Pak choy)

ปัจจุบันผักกาดกวางตุ้งที่นายจรินทร์ แสงแก้ว เกษตรกรกลุ่มปลูกผักปลอดสารพิษชุมชนศรีล้านนา ตำบลยางเนิ้ง อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ ได้ผลิตขึ้นตามโครงการพัฒนาการจัดการการผลิตผักปลอดสารพิษให้ได้มาตรฐาน GAP ได้ผ่านการรับรองตามมาตรฐานการผลิตทางการเกษตรที่ถูกต้องและเหมาะสม (GAP) โดยสำนักงานเกษตร จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งผักกาดกวางตุ้งปลอดสารพิษของเกษตรกรได้จำหน่าย ณ ตลาดผักปลอดสารพิษชุมชน ซึ่งตั้งอยู่ที่บริเวณหน้าแปลงปลูกผักปลอดสารพิษของกลุ่มปลูกผักปลอดสารพิษชุมชนศรีล้านนา ตำบลยางเนิ้ง อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่

2) กระเทียมดั้น (Leek)

ปัจจุบันกระเทียมดั้นที่นายสุทัศน์ จันทร์มา เกษตรกรกลุ่มปลูกผักปลอดสารพิษบ้านแม่ฮ่องใต้ ต.แม่ถ้ำ อ.สันป่าตอง จ.เชียงใหม่ ได้ผลิตขึ้นตามโครงการพัฒนาการจัดการการผลิตผักปลอดสารพิษให้ได้มาตรฐาน GAP ได้ผ่านการรับรองคุณภาพตามมาตรฐานการผลิตทางการเกษตรที่ถูกต้องและเหมาะสม โดยสำนักงานเกษตร จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งกระเทียมดั้นที่เกษตรกรทำการผลิตได้วางจำหน่ายที่ตลาดหนองคอก อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน

3) กะหล่ำปลี (Cabbage)

ปัจจุบันกะหล่ำปลีที่นางจงกล ชัยอุดม เกษตรกรกลุ่มปลูกผักปลอดสารพิษบ้านหนองแฝก ต.หนองแฝก อ.สารภี จ.เชียงใหม่ ได้ผลิตขึ้นตามโครงการพัฒนาการจัดการการผลิตผักปลอดสารพิษให้ได้มาตรฐาน GAP ได้ผ่านการรับรองคุณภาพตามมาตรฐานการผลิตทางการเกษตรที่ถูกต้องและเหมาะสม โดยสำนักงานเกษตร จังหวัดเชียงใหม่ กะหล่ำปลีที่เกษตรกรได้ทำการผลิตได้จำหน่ายให้กับพ่อค้าคนกลางที่มารับซื้อถึงสวนผักทั้งหมดซึ่งรวมถึงผักปลอดสารพิษชนิดอื่นๆที่เกษตรกรได้ทำการผลิตด้วย

4) คะน้า (Kale)

ปัจจุบันผักคะน้าที่นางจันทร์ดี คำเรือง เกษตรกรกลุ่มปลูกผักปลอดสารพิษชุมชนศรีล้านนา ต.ยางเนิ้ง อ.สารภี จ.เชียงใหม่ ได้ผลิตขึ้นตามโครงการพัฒนาการจัดการการผลิตผักปลอดสารพิษให้ได้มาตรฐาน GAP ได้ผ่านการรับรองตามมาตรฐานการผลิตทางการเกษตรที่ถูกต้องและเหมาะสม โดยสำนักงานเกษตร จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งผักคะน้าปลอด

สารพิษที่เกษตรกรผลิตขึ้นได้จำหน่าย ณ ตลาดผักปลอดสารพิษชุมชน ซึ่งตั้งอยู่ที่บริเวณหน้าแปลงปลูกผักปลอดสารพิษของกลุ่มปลูกผักปลอดสารพิษชุมชนศรีล้านนา ต.ยางเนิ้ง อ.สารภี จ.เชียงใหม่

5) คื่นช่าย (Celery)

ปัจจุบันคื่นช่ายที่นายอุดม อภิชัย เกษตรกรกลุ่มปลูกผักปลอดสารพิษบ้านพระนอนป่าเกดดี ต.ยางเนิ้ง อ.สารภี จ.เชียงใหม่ ได้ผลิตขึ้นตามโครงการพัฒนาการจัดการการผลิตผักปลอดสารพิษให้ได้มาตรฐาน GAP ได้ผ่านการรับรองตามมาตรฐานการผลิตทางการเกษตรที่ถูกต้องและเหมาะสม โดยสำนักงานเกษตร จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งคื่นช่ายที่เกษตรกรผลิตขึ้นได้จำหน่ายที่ตลาดผักปลอดสารพิษชุมชน ซึ่งตั้งอยู่ที่บริเวณถนนหน้าแปลงปลูกผักปลอดสารพิษของกลุ่มปลูกผักปลอดสารพิษบ้านพระนอนป่าเกดดี ต.ยางเนิ้ง อ.สารภี จ.เชียงใหม่

6) กะหล่ำดอก (Cauliflower)

ปัจจุบันกะหล่ำดอกที่นายชูศักดิ์ บุญสม เกษตรกรกลุ่มปลูกผักปลอดสารพิษบ้านแม่ฮ่องใต้ ต.แม่ถ้ำ อ.สารภี จ.เชียงใหม่ ได้ผลิตขึ้นตามโครงการพัฒนาการจัดการการผลิตผักปลอดสารพิษให้ได้มาตรฐาน GAP ได้ผ่านการรับรองตามมาตรฐานการผลิตทางการเกษตรที่ถูกต้องและเหมาะสม โดยสำนักงานเกษตร จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งกะหล่ำดอกที่เกษตรกรผลิตขึ้นได้วางจำหน่ายที่ตลาดนัดจตุจักร อ.เมือง จ.ลำพูน โดยทำการจำหน่ายในทุกวันพุธและวันเสาร์

7) ถั่วแขก (French bean)

ปัจจุบันถั่วแขกที่นางวันดี ไชยวรรณ เกษตรกรกลุ่มปลูกผักปลอดสารพิษพระนอนป่าเกดดี ต.ยางเนิ้ง อ.สารภี จ.เชียงใหม่ ได้ผลิตขึ้นตามโครงการพัฒนาการจัดการการผลิตผักปลอดสารพิษให้ได้มาตรฐาน GAP ได้ผ่านการรับรองตามมาตรฐานการผลิตทางการเกษตรที่ถูกต้องและเหมาะสม โดยสำนักงานเกษตร จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งถั่วแขกที่เกษตรกรผลิตขึ้นได้จำหน่ายในตลาดสดโกมู๋ บ้านพระนอนป่าเกดดี ต.ยางเนิ้ง อ.สารภี จ.เชียงใหม่

8) ถั่วพู (Winged bean)

ปัจจุบันถั่วพูที่นายจรูญ ปิงชัย เกษตรกรกลุ่มปลูกผักปลอดสารพิษบ้านแม่ฮ่องใต้ ต.แม่ถ้ำ อ.สันป่าตอง จ.เชียงใหม่ ได้ผลิตขึ้นตามโครงการพัฒนาการจัดการการผลิตผักปลอดสารพิษให้ได้มาตรฐาน GAP ได้ผ่านการรับรองตามมาตรฐานการผลิตทางการเกษตรที่ถูกต้องและเหมาะสม โดยสำนักงานเกษตร จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งถั่วพูที่เกษตรกรผลิตขึ้นส่วนหนึ่งได้จำหน่ายที่ตลาดสดของชุมชน และส่วนหนึ่งได้จำหน่ายที่ตลาดหนองดอก อ.เมือง จ.ลำพูน

9) บร็อกโคลี่ (Broccoli)

ปัจจุบันบร็อกโคลี่ที่นางสมศรี นันติ เกษตรกรกลุ่มปลูกผักปลอดสารพิษชุมชนศรีล้านนา ต.ยางเนิ้ง อ.สารภี จ.เชียงใหม่ ได้ผลิตขึ้นตามโครงการพัฒนาการจัดการการผลิตผักปลอดสารพิษให้ได้มาตรฐาน GAP ได้ผ่านการรับรองตามมาตรฐานการผลิตทางการเกษตรที่ถูกต้องและเหมาะสม โดยสำนักงานเกษตร จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งบร็อกโคลี่ปลอดสารพิษได้จำหน่าย ณ ตลาดผักปลอดสารพิษชุมชน ซึ่งตั้งอยู่ที่บริเวณหน้าแปลงปลูกผักปลอดสารพิษของกลุ่มปลูกผักปลอดสารพิษชุมชนศรีล้านนา ต.ยางเนิ้ง อ.สารภี จ.เชียงใหม่

10) ปวยเล้ง (Spinash)

ปัจจุบันปวยเล้งที่นายเป้ง ใจเฝ่ เกษตรกรกลุ่มปลูกผักปลอดสารพิษบ้านหนองแฝก ต.หนองแฝก อ.สารภี จ.เชียงใหม่ ได้ผลิตขึ้นตามโครงการพัฒนาการจัดการการผลิตผักปลอดสารพิษให้ได้มาตรฐาน GAP ได้ผ่านการรับรองตามมาตรฐานการผลิตทางการเกษตรที่ถูกต้องและเหมาะสม โดยสำนักงานเกษตร จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งปวยเล้งที่เกษตรกรได้ทำการผลิตขึ้น ได้จำหน่ายในตลาดสดภายในชุมชน ตำบลหนองแฝก อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่และผลผลิตอีกส่วนหนึ่งเกษตรกรได้จำหน่ายให้กับพ่อค้าคนกลางที่มารับซื้อผลผลิตที่สวนผักของเกษตรกร

11) ผักโขมจีน (Amaranth)

ปัจจุบันผักโขมจีนที่นายทอน บุญทา เกษตรกรกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแม่วางเกษตรอินทรีย์ ต.บ้านกาด อ.แม่วาง จ.เชียงใหม่ ได้ผลิตขึ้นตามโครงการพัฒนาการจัดการการผลิตผักปลอดสารพิษให้ได้มาตรฐาน GAP ได้ผ่านการรับรองตามมาตรฐานการผลิตทางการเกษตรที่ถูกต้องและเหมาะสม โดยสำนักงานเกษตร จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งผักโขมจีนปลอดสารพิษได้วางจำหน่ายที่ตลาดผักปลอดสารพิษชุมชน ซึ่งตั้งอยู่ที่บริเวณข้างศูนย์แสดงสินค้าชุมชน (OTOP) เทศบาลตำบลแม่วาง อ.แม่วาง จ.เชียงใหม่

12) ผักกาดขาว (Chinese white cabbage)

ปัจจุบันผักกาดขาวที่นางลลิตา กันธิยะ เกษตรกรกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแม่วางเกษตรอินทรีย์ ต.บ้านกาด อ.แม่วาง จ.เชียงใหม่ ได้ผลิตขึ้นตามโครงการพัฒนาการจัดการการผลิตผักปลอดสารพิษให้ได้มาตรฐาน GAP ได้ผ่านการรับรองตามมาตรฐานการผลิตทางการเกษตรที่ถูกต้องและเหมาะสม โดยสำนักงานเกษตร จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งผักกาดขาวที่เกษตรกรได้ทำการผลิตขึ้น ได้วางจำหน่ายที่ตลาดผักปลอดสารพิษชุมชน ซึ่งตั้งอยู่ที่บริเวณข้างศูนย์แสดงสินค้าชุมชน (OTOP) เทศบาลตำบลแม่วาง อ.แม่วาง จ.เชียงใหม่

13) มะระจีน (Chinese bitter ground or Wind bitter ground)

ปัจจุบันมะระจีนที่นางศิริลักษณ์ ศิริมน เกษตรกรกลุ่มปลูกผักปลอดสารพิษ บ้านป่าข่อยเหนือ ต.สันผีเสื้อ อ.เมือง จ.เชียงใหม่ ได้ผลิตขึ้นตามโครงการพัฒนาการจัดการการผลิตผักปลอดสารพิษให้ได้มาตรฐาน GAP ได้ผ่านการรับรองตามมาตรฐานการผลิตทางการเกษตรที่ถูกต้องและเหมาะสม โดยสำนักงานเกษตร จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งมะระจีนที่เกษตรกรผลิตขึ้นได้ทำการจัดส่งไปจำหน่ายให้กับแม่ค้าผู้จำหน่ายผักผลไม้ในตลาดสดบ้านป่าข่อยได้ ตำบลสันผีเสื้อ อ.เมือง จ.เชียงใหม่

14) ผักชี (Coriander)

ปัจจุบันผักชีที่นางอนศรี พรหมมินทร์ เกษตรกรกลุ่มปลูกผักปลอดสารพิษ บ้านป่าข่อยเหนือ ต.สันผีเสื้อ อ.เมือง จ.เชียงใหม่ ได้ผลิตขึ้นตามโครงการพัฒนาการจัดการการผลิตผักปลอดสารพิษให้ได้มาตรฐาน GAP ได้ผ่านการรับรองตามมาตรฐานการผลิตทางการเกษตรที่ถูกต้องและเหมาะสม โดยสำนักงานเกษตร จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งผักชีที่เกษตรกรผลิตขึ้นส่วนใหญ่ได้ทำการจำหน่ายพ่อค้าคนกลางที่มารับซื้อผลผลิตถึงที่สวนผักของเกษตรกร

15) ผักบุ้งจีน (Water spinach)

ปัจจุบันผักบุ้งจีนที่นางผ่องพรรณ คำเป็ง เกษตรกรกลุ่มปลูกผักปลอดสารพิษ บ้านป่าข่อยเหนือ ต.สันผีเสื้อ อ.เมือง จ.เชียงใหม่ ได้ผลิตขึ้นตามโครงการพัฒนาการจัดการการผลิตผักปลอดสารพิษให้ได้มาตรฐาน GAP ได้ผ่านการรับรองตามมาตรฐานการผลิตทางการเกษตรที่ถูกต้องและเหมาะสม โดยสำนักงานเกษตร จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งผักบุ้งจีนที่เกษตรกรผลิตขึ้นได้ทำการจำหน่ายที่ตลาดสดบ้านป่าข่อยได้ ตำบลสันผีเสื้อ อ.เมือง จ.เชียงใหม่

16) ผักสลัดใบ (Lettuce or Lactuca sativa)

ปัจจุบันผักสลัดที่นางช่วย โหมดกลิ่น เกษตรกรกลุ่มปลูกผักปลอดสารพิษ ชุมชนศรีล้านนา ต.ยางน่อง อ.สารภี จ.เชียงใหม่ ได้ผลิตขึ้นตามโครงการพัฒนาการจัดการการผลิตผักปลอดสารพิษให้ได้มาตรฐาน GAP ได้ผ่านการรับรองตามมาตรฐานการผลิตทางการเกษตรที่ถูกต้องและเหมาะสม โดยสำนักงานเกษตร จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งผักสลัดปลอดสารพิษได้จำหน่าย ณ ตลาดผักปลอดสารพิษชุมชน ซึ่งตั้งอยู่ที่บริเวณหน้าแปลงปลูกผักปลอดสารพิษของกลุ่มปลูกผักปลอดสารพิษชุมชนศรีล้านนา ต.ยางน่อง อ.สารภี จ.เชียงใหม่

17) พริกชี้หนู (Bird chili or Chili or Cayenne Pepper)

ปัจจุบันพริกชี้หนูที่นายประพัฒน์ ชุมแสง เกษตรกรกลุ่มปลูกผักปลอดสารพิษบ้านแม่ฮ่องใต้ ต.แม่ก่า อ.สันป่าตอง จ.เชียงใหม่ ได้ผลิตขึ้นตามโครงการพัฒนาการจัดการการผลิตผักปลอดสารพิษให้ได้มาตรฐาน GAP ได้ผ่านการรับรองตามมาตรฐานการผลิต

ทางการเกษตรที่ถูกต้องและเหมาะสม โดยสำนักงานเกษตร จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งพริกขี้หนูที่เกษตรกรผลิตขึ้นส่วนหนึ่งได้จำหน่ายที่ตลาดผักปลอดสารพิษของชุมชนและส่วนผลผลิตอีกส่วนหนึ่งจำหน่ายที่ตลาดหนองดอก อ.เมือง จ.ลำพูน

18) พริกหนุ่ม (Chili Pepper or Long Fed)

ปัจจุบันพริกหนุ่มที่นางเทียมคำ ปัญญา เกษตรกรกลุ่มปลูกผักปลอดสารพิษบ้านป่าข่อยเหนือ ต.สันผีเสื้อ อ.เมือง จ.เชียงใหม่ได้ผลิตขึ้นตามโครงการพัฒนาการจัดการการผลิตผักปลอดสารพิษให้ได้มาตรฐาน GAP ได้ผ่านการรับรองตามมาตรฐานการผลิตทางการเกษตรที่ถูกต้องและเหมาะสม โดยสำนักงานเกษตร จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเกษตรกรได้ทำการจำหน่ายผลผลิตให้กับพ่อค้าคนกลางที่มารับซื้อผลผลิตที่แปลงปลูกของเกษตรกร ซึ่งพริกหนุ่มเป็นพืชผักที่ค่อนข้างเป็นที่นิยมของผู้บริโภคโดยเฉพาะในภาคเหนือที่มีการบริโภคพริกหนุ่มกันอย่างแพร่หลาย ดังนั้นราคาของพริกหนุ่มจึงอยู่ในระดับที่สูงและสามารถสร้างรายได้ให้กับเกษตรกรได้เป็นอย่างดี

19) มะเขือเทศ (Tomato)

ปัจจุบันมะเขือเทศที่น.ส.อรุณี อินทร์ชัย เกษตรกรกลุ่มปลูกผักปลอดสารพิษบ้านพระนอนป่าเกี๊ยะ ต.ยางเนิ้ง อ.สารภี จ.เชียงใหม่ได้ผลิตขึ้นตามโครงการพัฒนาการจัดการการผลิตผักปลอดสารพิษให้ได้มาตรฐาน GAP ได้ผ่านการรับรองตามมาตรฐานการผลิตทางการเกษตรที่ถูกต้องและเหมาะสม โดยสำนักงานเกษตร จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งมะเขือเทศที่เกษตรกรผลิตขึ้นได้ส่งจำหน่ายที่โรงแรมโลตัสปางสวนแก้ว จังหวัดเชียงใหม่ โรงแรมเชียงใหม่ ออคิดส์ จังหวัดเชียงใหม่และเรือนจำกลาง จังหวัดเชียงใหม่

20) ถั่วฝักยาว (Fabaceae)

ปัจจุบันถั่วฝักยาวที่นางทัศนีย์ ไสคำ เกษตรกรกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแม่วางเกษตรอินทรีย์ ต.บ้านกาด อ.แม่วาง จ.เชียงใหม่ ได้ผลิตขึ้นตามโครงการพัฒนาการจัดการการผลิตผักปลอดสารพิษให้ได้มาตรฐาน GAP ได้ผ่านการรับรองตามมาตรฐานการผลิตทางการเกษตรที่ถูกต้องและเหมาะสม โดยสำนักงานเกษตร จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งถั่วฝักยาวได้ทำการจำหน่ายผลผลิตด้วยตนเอง ผ่านทางตลาดผักปลอดสารพิษที่เกษตรกรร่วมกันจัดตั้งขึ้น ซึ่งตั้งอยู่ที่บริเวณข้างศูนย์แสดงสินค้าชุมชน (OTOP) เทศบาลตำบลแม่วาง อ.แม่วาง จ.เชียงใหม่

21) บวบเหลี่ยม (Smooth loofah)

ปัจจุบันบวบเหลี่ยมที่นายรังสรรค์ กันธิยะ เกษตรกรกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแม่วางเกษตรอินทรีย์ ต.บ้านกาด อ.แม่วาง จ.เชียงใหม่ได้ผลิตขึ้นตามโครงการพัฒนาการจัดการการผลิตผักปลอดสารพิษให้ได้มาตรฐาน GAP ได้ผ่านการรับรองตามมาตรฐานการผลิตทางการเกษตรที่ถูกต้องและเหมาะสม โดยสำนักงานเกษตร จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งบวบเหลี่ยมได้ทำการจำหน่ายผลผลิตด้วยตนเอง ผ่านทางตลาดผักปลอดสารพิษที่เกษตรกรร่วมกันจัดตั้งขึ้น ซึ่งตั้งอยู่ที่บริเวณข้างศูนย์แสดงสินค้าชุมชน (OTOP) เทศบาลตำบลแม่วาง อ.แม่วาง จ.เชียงใหม่

การเกษตรที่ถูกต้องและเหมาะสม โดยสำนักงานเกษตร จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งบวบเหลี่ยมปลอดสารพิษของนายรังสรรค์ กันธิยะ ได้วางจำหน่ายที่ตลาดผักปลอดสารพิษชุมชน ซึ่งตั้งอยู่ที่บริเวณข้างศูนย์แสดงสินค้าชุมชน (OTOP) เทศบาลตำบลแม่วาง อ.แม่วาง จ.เชียงใหม่

22) แดงกวา (Cucumber)

ปัจจุบันแดงกวาที่นายจรัส เงามคำ เกษตรกรกลุ่มปลูกผักปลอดสารพิษบ้านหนองแฝก ต.หนองแฝก อ.สารภี จ.เชียงใหม่ ได้ผลิตขึ้นตามโครงการพัฒนาการ ~

การเกษตรที่ถูกต้องและเหมาะสม โดยสำนักงานเกษตร จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งตั้งโอบีปลอดสารพิษนางศรีวรรณ ปันมงคลได้จำหน่ายที่ตลาดผักปลอดสารพิษชุมชน ซึ่งตั้งอยู่ที่บริเวณถนนหน้าแปลงปลูกผักปลอดสารพิษของกลุ่มปลูกผักปลอดสารพิษบ้านพระนอนป่าเก็ดดี ต.ยางเนิ้ง อ.สารภี จ.เชียงใหม่ ซึ่งตลาดผักปลอดสารพิษดังกล่าวเป็นตลาดที่เกษตรกรและสมาชิกในกลุ่มได้ช่วยกันก่อตั้งขึ้น

26) ถั่วลันเตา (Peas)

ปัจจุบันถั่วลันเตาที่นางศรีลา รัตนะ เกษตรกรกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแม่ว่าง เกษตรอินทรีย์ ต.บ้านกาด อ.แม่ว่าง จ.เชียงใหม่ ได้ผลิตขึ้นตามโครงการพัฒนาการจัดการผลิตผักปลอดสารพิษให้ได้มาตรฐาน GAP ได้ผ่านการรับรองตามมาตรฐานการผลิตทางการเกษตรที่ถูกต้องและเหมาะสม โดยสำนักงานเกษตร จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งถั่วลันเตาปลอดสารพิษของนางศรีลา รัตนะ ได้วางจำหน่ายที่ตลาดผักปลอดสารพิษชุมชน ซึ่งตั้งอยู่ที่บริเวณข้างศูนย์แสดงสินค้าชุมชน (OTOP) เทศบาลตำบลแม่ว่าง อ.แม่ว่าง จ.เชียงใหม่

27) หัวไชเท้า (Chinese radish)

ปัจจุบันหัวไชเท้าที่นายสิงห์ บรรณศาสตร์ เกษตรกรกลุ่มวิสาหกิจชุมชน เกษตรอินทรีย์ดอกคำ ต.น้ำแพร่ อ.พร้าว จ.เชียงใหม่ ได้ผลิตขึ้นตามโครงการพัฒนาการจัดการผลิตผักปลอดสารพิษให้ได้มาตรฐาน GAP ได้ผ่านการรับรองตามมาตรฐานการผลิตทางการเกษตรที่ถูกต้องและเหมาะสม โดยสำนักงานเกษตร จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งหัวไชเท้าที่เกษตรกรได้ทำการผลิตขึ้น ได้จำหน่ายที่ตลาดนัดผักปลอดสารพิษ เจเจมาร์เก็ตสาขาคำเที่ยง อ.เมือง จ.เชียงใหม่

28) มะเขือยาว (Snake egg-plant)

ปัจจุบันมะเขือยาวที่นางวรรณ ไชยวรรณ กลุ่มปลูกผักปลอดสารพิษบ้านหนองแฝก ต.หนองแฝก อ.สารภี จ.เชียงใหม่ ได้ผลิตขึ้นตามโครงการพัฒนาการจัดการผลิตผักปลอดสารพิษให้ได้มาตรฐาน GAP ได้ผ่านการรับรองตามมาตรฐานการผลิตทางการเกษตรที่ถูกต้องและเหมาะสม โดยสำนักงานเกษตร จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งมะเขือยาวปลอดสารพิษของนางวรรณ ไชยวรรณ ส่วนใหญ่ได้จำหน่ายให้กับพ่อค้าคนกลางที่มารับซื้อผลผลิตถึงแปลงผัก และส่วนหนึ่งเกษตรกรได้จำหน่ายให้กับผู้บริโภคในชุมชน

29) มะเขือเปราะ (Egg-plant)

ปัจจุบันมะเขือเปราะที่นางเครือวัลย์ อังพฤษ์ เกษตรกรกลุ่มปลูกผักปลอดสารพิษบ้านหนองแฝก ต.หนองแฝก อ.สารภี จ.เชียงใหม่ ได้ผลิตขึ้นตามโครงการพัฒนาการจัดการผลิตผักปลอดสารพิษให้ได้มาตรฐาน GAP ได้ผ่านการรับรองตามมาตรฐานการผลิต

ทางการเกษตรที่ถูกต้องและเหมาะสม โดยสำนักงานเกษตร จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งมะเขือ
เจ้าพระยาปลอดสารพิษของนางเครือวัลย์ อังพฤษ์ ส่วนใหญ่ได้จำหน่ายให้กับพ่อค้าคนกลาง
ที่มารับซื้อผลผลิตถึงแปลงผักและส่วนหนึ่งเกษตรกรได้จำหน่ายให้กับผู้บริโภคในชุมชน

30) เห็ดนางฟ้า (Sajor-caju)

ปัจจุบันเห็ดนางฟ้าที่นางบัวคำ ชู่อภัย เกษตรกรกลุ่มเพาะเห็ดบ้านดอกแดง
ต.สง่าบ้าน อ.ดอยสะเก็ด จ.เชียงใหม่ ได้ผลิตขึ้นตามโครงการพัฒนาการจัดการการผลิตผัก
ปลอดสารพิษให้ได้มาตรฐาน GAP ได้ผ่านการรับรองตามมาตรฐานการผลิตทางการเกษตรที่
ถูกต้องและเหมาะสม โดยสำนักงานเกษตร จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเห็ดนางฟ้าปลอดสารพิษของ
กลุ่มเพาะเห็ดบ้านดอกแดง ได้จำหน่ายภายในชุมชนบ้านดอกแดง ต.สง่าบ้าน อ.ดอยสะเก็ด
จ.เชียงใหม่และตลาดสดในพื้นที่ใกล้เคียง

31) เห็ดลม (Hed-Lom)

ปัจจุบันเห็ดลมที่นางบานเย็น รัณจวรรณ เกษตรกรกลุ่มเพาะเห็ดบ้านดอกแดง
ต.สง่าบ้าน อ.ดอยสะเก็ด จ.เชียงใหม่ ได้ผลิตขึ้นตามโครงการพัฒนาการจัดการการผลิตผัก
ปลอดสารพิษให้ได้มาตรฐาน GAP ได้ผ่านการรับรองตามมาตรฐานการผลิตทางการเกษตรที่
ถูกต้องและเหมาะสม โดยสำนักงานเกษตร จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเห็ดลมปลอดสารพิษของกลุ่ม
เพาะเห็ดบ้านดอกแดง ได้จำหน่ายภายในชุมชนบ้านดอกแดง ต.สง่าบ้าน อ.ดอยสะเก็ด
จ.เชียงใหม่และตลาดสดในพื้นที่ใกล้เคียง

32) ผักกาดหางหงษ์ (Chinese Cabbage-Michilli)

ปัจจุบันผักกาดหางหงษ์ที่นายธิตพงษ์ ไชยประคอง จากกลุ่มเยาวชนบ้านดอก
แดง ต.สง่าบ้าน อ.ดอยสะเก็ด จ.เชียงใหม่ ได้ผลิตขึ้นตามโครงการพัฒนาการจัดการการผลิตผัก
ปลอดสารพิษให้ได้มาตรฐาน GAP ได้ผ่านการรับรองตามมาตรฐานการผลิตทางการเกษตรที่
ถูกต้องและเหมาะสม โดยสำนักงานเกษตร จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งผักกาดหางหงษ์ที่กลุ่มเยาวชน
บ้านดอกแดงผลิตขึ้นได้จำหน่ายภายในตลาดชุมชนบ้านดอกแดง ตำบลสง่าบ้าน อำเภอ
ดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่

33) กุยช่าย (Chinese Chives)

ปัจจุบันกุยช่ายที่นายณรงค์ชัย ปาระกูล เกษตรกรกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเกษตร
อินทรีย์ดอกคำ ต.น้ำแพร่ อ.พร้าว จ.เชียงใหม่ ได้ผลิตขึ้นตามโครงการพัฒนาการจัดการการผลิต
ผักปลอดสารพิษให้ได้มาตรฐาน GAP ได้ผ่านการรับรองตามมาตรฐานการผลิตทางการเกษตรที่
ถูกต้องและเหมาะสม โดยสำนักงานเกษตร จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งกุยช่ายปลอดสารพิษของ

นายณรงค์ชัย ปาระกุล ได้วางจำหน่ายที่ตลาดนัดผักปลอดสารพิษ เจเจมาร์เก็ตสาขาคำเที่ยง อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

6.3.2 การพัฒนาตลาดผักปลอดสารพิษ ระดับจังหวัด

การศึกษาถึงสถานการณ์ของตลาดผักปลอดสารพิษ จังหวัดเชียงใหม่ในปัจจุบันพบว่า ตลาดผักปลอดสารพิษส่วนใหญ่เป็นตลาดขนาดใหญ่ซึ่งตั้งอยู่ในเขตอำเภอเมืองเป็นหลัก ทั้งในส่วนของตลาดสดและซูเปอร์มาร์เก็ต ทำให้ตลาดผักปลอดสารพิษถูกจำกัดอยู่ในวงแคบ ลักษณะของตลาดผักปลอดสารพิษในชุมชนยังพบน้อยมาก ถึงแม้ว่าเกษตรกรผู้ผลิตผักปลอดสารพิษบางรายได้พยายามอย่างยิ่งในการสร้างและพัฒนาตลาดผักปลอดสารพิษให้เกิดขึ้นภายในชุมชนของตนเอง ดังเช่นกรณีของ ตลาดผักปลอดสารพิษชุมชนศรีล้านนา ต.ยางเนิ้ง อ.สารภี จ.เชียงใหม่ ที่ประสบความสำเร็จในการดำเนินงานเป็นอย่างดี แต่อย่างไรก็ตามการผลิตผักปลอดสารพิษในจังหวัดเชียงใหม่ไม่ได้จำกัดอยู่แค่ในอำเภอใดอำเภอหนึ่ง การผลิตผักปลอดสารพิษได้รับความสนใจและกำลังเป็นที่นิยมจากเกษตรกรในหลายอำเภอและมีการขยายการผลิตไปยังหลายพื้นที่ในจังหวัดเชียงใหม่ เช่น อำเภอสารภี อำเภอแม่วาง อำเภอสันป่าตอง อำเภอเมือง อำเภอดอยสะเก็ดและอำเภอพร้าว เป็นต้น ซึ่งเกษตรกรส่วนใหญ่ในหลายอำเภอไม่สามารถจัดการด้านการตลาดผักปลอดสารพิษเองได้ ดังนั้นการพัฒนาด้านการตลาดผักปลอดสารพิษจึงเป็นเรื่องที่สำคัญยิ่งที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องร่วมมือกันในการช่วยเหลือเกษตรกรให้เกิดผลสำเร็จต่อไปได้

การพัฒนาตลาดผักปลอดสารพิษ ระดับจังหวัดในครั้งนี้ นักวิจัยได้ประสานความร่วมมือโดยตรงกับสำนักงานเกษตร จังหวัดเชียงใหม่ในการดำเนินงานร่วมกันในการพัฒนาและสร้างเครือข่ายตลาดผักปลอดสารพิษ ระดับจังหวัดให้ครอบคลุมในทุกพื้นที่ของจังหวัดเชียงใหม่และสามารถตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคได้ทุกระดับ การดำเนินงานเพื่อพัฒนาตลาดผักปลอดสารพิษ ซึ่งทางสำนักงานเกษตร จังหวัดเชียงใหม่สามารถผลักดันให้เกิดการพัฒนาตลาดผักปลอดสารพิษในระดับจังหวัดได้ โดยมีแนวทางในการพัฒนาตลาดผักปลอดสารพิษ อย่างความยั่งยืนโดยทางเกษตรจังหวัดจะได้วางแผนงานและโครงการพัฒนาตลาดผักปลอดสารพิษสู่ระบบของตลาดอาหารปลอดภัย (Food safety) ระดับจังหวัดต่อไป อันจะก่อให้เกิดมาตรฐานการผลิตและมาตรฐานของตลาดระดับสากล